

Zpráva o činnosti
Matice slezské, místního odboru v Opavě
v roce 2015

Registrace Matice slezské a nových stanov

Na základě usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. dubna 2015 byly do spolkového rejstříku zapsány nové údaje Matice slezské jako hlavního spolku, a to v podobě, jaká je vyžadována novou legislativou. Do sbírky listin byly vloženy nové stanovy Matice slezské po změnách schválených na shromáždění zástupců oblastí Matice slezské dne 29. 11. 2014 a úpravách vyžádaných Krajským soudem v Ostravě. Název Matice slezské jako hlavního spolku se na základě výjimky dle § 3042 nového občanského zákoníku nemění.

Obdobně jako u hlavního spolku musí být do spolkového rejstříku zapsány nové údaje všech místních odborů. Po provedení změny zapsaných údajů na základě pravomocného usnesení Krajského soudu v Ostravě dojde ke změně názvu každého odboru, který bude dle nových stanov Matice slezské znít „Matice slezská, pobočný spolek ...“ – např. Matice slezská, pobočný spolek v Opavě.

Zapsání nových údajů místního odboru v Opavě včetně nového názvu nebylo zatím v roce 2015 provedeno. Odbor je tak ve spolkovém rejstříku zatím zapsán pod původním názvem „Matice slezská, místní odbor v Opavě“ a bez dalších povinných údajů (např. údajů o předsedkyni, způsobu jednání za odbor, název nejvyššího orgánu – členské schůze apod.). Všechny tyto údaje musí být zapsány nejpozději do konce roku 2016.

Orgány odboru

Výbor

Po celý rok 2015 pracoval výbor v tomto složení:

- předsedkyně: Ing. Jana Novotná Galuszková
- členové: Ing. Vlastimil Kočvara, Ing. Jaromír Breuer, Ing. Pavel Válek, Ing. Dalibor Novotný, Štěpánka Ježová, Alena Machelová

Dvě další členky výboru - Šárka Quisová a MVDr. Helena Lepková na tuto funkci v průběhu roku rezignovaly.

Funkce místopředsedy dle upravených stanov zůstala v roce 2015 neobsazena.

V roce 2015 se konalo 14 schůzí, z každé schůze byl pořízen zápis. Většiny výborových schůzí se účastnil také předseda revizní komise Ing. Jedlička.

Revizní komise

Složení revizní komise:

- předseda: Ing. Jiří Jedlička
- členové: Stanislava Benová, Mgr. Zdenka Kočí.

Členská schůze

V roce 2015 se konala 1 členská schůze, a to dne 23. 3. 2015. Schůze se konala v aule Církevní konzervatoře v Opavě a její program byl obohacen koncertem studentů a pedagogů této konzervatoře.

Základní informace k členské základně v roce 2015:

- počet členů k 1. 1. 2015: 266
- noví členové: 13
- ukončili členství: 3
- zemřeli: 2
- vyškrtnutí: 14
- počet členů k 31. 12. 2015: 260, z toho 233 činných, 25 podporujících (původně zakládajících), 2 čestní

Minimální výše členského příspěvku činila v loňském roce 100,- Kč pro členy výdělečně činné a 50,- Kč pro ostatní.

Odbor má dále 5 kolektivních členů:

- Česká numismatická společnost, pobočka Opava
- Esperantský klub v Opavě
- Pěvecký sbor Křížkovský
- Opavští hudci
- Slezský soubor Heleny Salichové

Novým kolektivním členem, u kterého je nutné dořešit smlouvu o členství, je spolek Slezský venkov z Holasovic.

Matiční dům

Péče o Matiční dům v Opavě jako historické matiční sídlo patří k nejdůležitějším úkolům opavského odboru, který je vlastníkem budov tvořících celý komplex Matičního domu.

V roce 2015 pokračovala nelehká jednání o pozemcích pod budovami tvořícími komplex Matičního domu. Tyto pozemky, původně v majetku Matice opavské, se nepříznivými historickými událostmi v průběhu minulého století a také změnou legislativy dostaly do vlastnictví státu, který nyní prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových trvá na odkoupení těchto pozemků za cenu 1 791 100 Kč nebo placeném pronájmu. Toto by ve svém důsledku znamenalo, že Matice slezská by nyní musela znovu platit za to, za co již jednou v historii zaplatili její zakladatelé ve snaze zajistit důstojné zázemí pro matiční činnost ve Slezsku. Předsedkyně opavského odboru vedla po celý rok nekončící jednání se zmiňovaným úřadem, obrátila se s žádostmi o pomoc na zástupce města Opavy, poslance, vedení Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových v Praze i na ministra financí, sepsala a shromáždila všechny nezbytné dokumenty, které by pomohly tuto situaci vyřešit a vrátit tento historický majetek zpět do rukou Matice slezské.

Dalším nedořešeným problémem zůstávají nevyjasněná práva k Matičnímu domu zapsaná v katastru nemovitostí ve prospěch dávno neexistujícího Školského úřadu v Opavě. Konkrétně se jedná o věcné břemeno užívání a předkupní právo platné do 31. 12. 2021, které bylo zřízeno v roce 1995 v souvislosti s financováním stavební rekonstrukce Matičního domu ze strany Školského úřadu v Opavě pro účely užívání prostor jeho dvěma organizacemi – Pedagogicko-psychologickou poradnou a Zařízením školního stravování. Přestože Školský úřad v Opavě svou činnost ukončil již v roce 2000, nikdo změnu subjektu, v jehož prospěch bylo užívací a předkupní právo zřízeno, neprovedl a dnes je problém určit, na koho tato práva přešla. Po neúspěšném jednání s Moravskoslezským krajem, pod který v roce 2001 přešly výše uvedené organizace (avšak bez jakýchkoli práv a závazků), začala již v roce 2013 jednání v této věci s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, který nakonec celou věc předal k dořešení na Ministerstvo financí. Do konce roku 2015 nebyla tato záležitost dořešena.

Kromě záležitosti pozemků a nevyjasněných práv k Matičnímu domu musel opavský odbor v loňském roce řešit důsledky další změny související s Matičním domem. V září 2014 se po více než dvaceti letech z Matičního domu odstěhovala Základní umělecká škola Václava Kálíka a bylo nutné řešit jak naložit s rozsáhlými uvolněnými prostory. Pro většinu těchto prostor se nakonec našli noví uživatelé. Od dubna 2015 zde působí dva známé opavské spolky – spolek „Za Opavu“ a „Bludný kámen“, dále buddhistické centrum a vznikl zde archiv Euroregionu Silesia. Spolu s dosavadními pěti nájemci, tj. Pedagogicko-psychologickou poradnou, Zařízením školního stravování, p. Borovjakem provozujícím Matiční restauraci, Ing. Gracou, který si pronajímá přilehlou budovu bývalé garáže, a advokátem Mgr. Křížákem stoupl počet nájemců v roce 2015 na 9.

Pro zajištění bezproblémové provozu a nezbytné údržby Matičního domu byla v průběhu roku 2015 zřízena funkce správce Matičního domu, kterou vykonává Ing. Pavel Válek. Správce vykonává „technický dozor“ nad budovami, koordinuje údržbu všech prostor, zajišťuje komunikaci mezi vedením opavského odboru, nájemci a údržbou, koordinuje práce nezbytné pro zajištění údržby a překládá návrhy na nezbytné investice do Matičního domu. Kromě externích služeb souvisejících s údržbou a provozováním budov má odbor uzavřeny dohody o provedení práce na obsluhu kotelny ústředního vytápění Matičního domu a úklidové práce.

V září 2015 byla ukončena stará, neaktuální pojistná smlouva z roku 1998 a byla uzavřena nová s širšími pojistnými podmínkami. V rámci nové pojistné smlouvy je sjednáno živelní pojištění Matičního domu, který je pojištěn na částku 42 mil. Kč (základní – požár, doplňkové – povodeň, záplava, vodovodní nebezpečí, vichřice, krupobití, tíha sněhu apod.), dále pojištění budov pro případ vandalismu, pojištění movitých zařízení a vybavení a také pojištění odpovědnosti Matice za újmu způsobenou v souvislosti s její činností. Celkové roční pojistné činí 16 017 Kč.

Agenda odboru

Běžnou agendu odboru v průběhu roku 2015 zajišťovala předsedkyně Ing. Novotná Galuszková ve spolupráci s tajemníkem Ing. Kočvarou. Předsedkyně zajišťovala především finanční řízení odboru a všech realizovaných projektů, provádění všech bezhotovostních operací (od března 2015), oficiální komunikaci s různými institucemi (např. Finančním úřadem, Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, poskytovateli dotace apod.) a uzavírání smluvních vztahů. V průběhu roku 2015 byly uzavřeny 4 nové nájemní smlouvy a 4 dodatky ke stávajícím nájemním smlouvám, 3 dohody o provedení práce, 19 smluv a dohod o provedení práce v souvislosti s mezinárodní soutěží Beethovenův Hradec (z toho 5 smluv s cizinci), 10 smluv na vánoční koncert. Dále bylo v průběhu roku uzavřeno 5 smluv o poskytnutí dotací v celkové výši 455 tisíc Kč, vyúčtování všech dotací bylo ze strany opavského odboru provedeno ve stanovených termínech. Tajemník zajišťoval především správu pokladny, provádění hotovostních operací, vyřizování objednávek na publikace, organizaci zájezdů a kontakt s veřejností na sekretariátu v Matičním domě. Dále vykonával funkci odpovědného redaktora Vlastivědných listů (viz dále).

Veškeré bezhotovostní operace odboru byly od března 2015 prováděny výhradně prostřednictvím internetového bankovníctví, což ušetřilo finanční prostředky na bankovní poplatky. I přes výrazný nárůst bezhotovostních plateb v roce 2015 (včetně plateb do zahraničí souvisejících s organizací mezinárodní soutěže Beethovenův Hradec) tak nedošlo k nárůstu bankovních poplatků.

Stejně jako v předchozím roce, i v roce 2015 účetní a mzdovou agendu odboru zajišťoval externí účetní Ing. Jan Hanslík. Od 1. 1. 2015 přešel opavský odbor na podvojné účetnictví, které umožňuje mj. podrobněji vedenou účetní agendu či časové rozlišení příjmů a výdajů.

Činnost v oblasti kultury

K nejvýraznějším počinům opavského odboru v oblasti kultury bezesporu patřila Mezinárodní interpretační soutěž **Beethovenův Hradec**, která patří k nejvýznamnějším kulturním událostem pořádaným v rámci Moravskoslezského kraje i celé České republiky. Protože historie této soutěže sahá až do roku 1961, lze ji plným právem považovat za jednu z tradic našeho regionu, o kterou je nutné i nadále pečovat, a právě proto organizaci této akce od roku 2014 převzala Matice slezská. Funkci hlavního manažera soutěže vykonává předsedkyně Ing. Novotná Galuszková, funkci dramaturga, tajemníka poroty a koordinátora vykonává MgA. Jakub Hypš. Tato prestižní soutěž je určena studentům středních a vysokých hudebních škol z celého světa a za více než 50 let své existence se dostala do širokého povědomí hudební veřejnosti nejen v Evropě. 53. ročník této soutěže se konal ve dnech 25. – 28. června 2015 a byl určen studentům oboru viola. Z 64 přihlášených zájemců se soutěže nakonec zúčastnilo 29 účastníků z 11 zemí. Zahajovací koncert Korngold kvartetu s členy

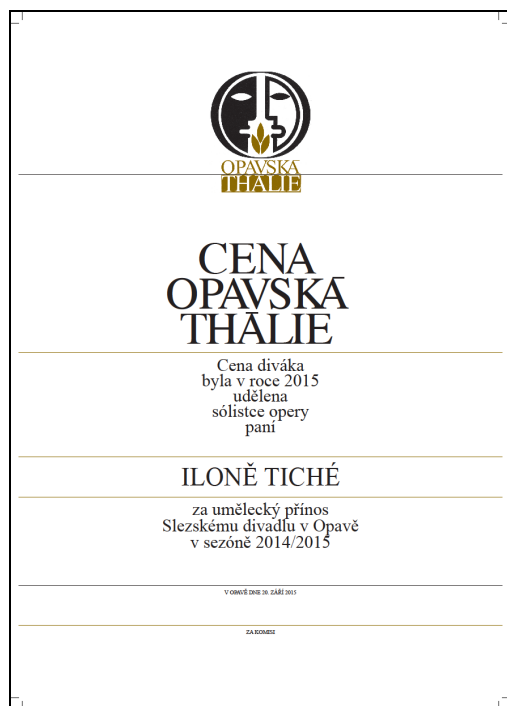
mezinárodní poroty si přišly poslechnout přes dvě stovky posluchačů. V následujících třech dnech probíhala náročná tříkolová soutěž, jejíž vítězkou se nakonec stala účastnice z Velké Británie před účastnicí z Japonska a Ukrajiny. Festival vyvrcholil slavnostním vyhlášením výsledků soutěže a koncertem laureátů s názvem „Radost z vítězství“, který byl natáčen Českým rozhlasem. Součástí slavnostního večera byl také křest knihy „Vzácné hudební nástroje na zámku v Hradci nad Moravicí“.

V rámci zahajovacího koncertu dne 25. 6. 2015 se představili jednotliví členové poroty, kteří vystoupili s Korngold kvartetem. Koncert si přišlo poslechnout přes 200 návštěvníků. Na dolním snímku v první řadě zprava členové mezinárodní poroty: Wolfgang Klos (Rakousko), Louise Lansdown (Velká Británie), Piotr Reichert (Polsko) a Alexander Besa (Česká republika, Švýcarsko), chybí Vladimír Bukač (Česká republika, Německo).

Souběžně s realizací Beethovenova Hradce 2015 již byly připraveny základní podmínky pro 54. ročník soutěže konaný v roce 2016 pro obor klavír - byla ustavena mezinárodní porota, byly vydány propozice s přihláškou, byl sestaven organizační tým atd..

Také v loňském roce inicioval opavský odbor Matice slezské anketu „**Opavská Thálie**“, která je realizována ve spolupráci se Slezským divadlem v Opavě a sponzory. Cenu diváka za umělecký přínos Slezskému divadlu v Opavě v sezóně 2014/2015 získala Ilona Tichá, pedagožka pěveckého oddělení ZUŠ Krnov a sólistka Slezského divadla.

V průběhu roku opavský odbor finančně podporoval činnost výtvarné skupiny X, která mj. uspořádala výstavu v rámci tradičního festivalu „**Bezručova Opava**“ pořádaného Statutárním městem Opava.

V samotném závěru roku se v prostorách kaple Božského srdce Páně v Marianu v Opavě uskutečnil **tradiční vánoční koncert** pořádaný opavským odborem Matice slezské. Pro návštěvníky byla připravena obnovená premiéra vánoční mše Missa Pastorilia Jana Thenyho, nalezená v hudebním archivu minoritského kláštera v Opavě. Na koncertě vystoupil soubor Musica Variabile složený z členů Kubínova kvarteta Ostrava a členové opery Národního divadla Moravskoslezského v Ostravě. Přestože se koncert konal na druhý svátek vánoční, návštěvnost koncertu byla vysoká.

Z důvodu špatné finanční situace opavského odboru nebylo možné se v průběhu roku 2015 finančně podílet na akcích, které odbor sám neorganizuje, ale na kterých se v předchozích letech finančně podílel (např. Třebovický koláč, Festival duchovní hudby apod.).

Ediční činnost

Hlavním edičním počinem opavského odboru v roce 2015 byly **Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy**. Činnosti spojené s vydáním již 41. ročníku tohoto časopisu opět zajišťoval tajemník odboru Ing. Kočvara, který jako odpovědný redaktor prováděl všechny práce redaktorské, editorské, technické a částečně i autorské. Redakční radu dále tvořili tito pracovníci odborných pracovišť Moravskoslezského kraje: Martin Sosna (výkonný redaktor), Jaroslav Burda, Květoslav Growka, Karel Chobot, Zdeněk Jirásek, Jiřina Kábrtová, Jaromíra Knapíková, Zdeněk Majkus, Jakub Mamula, Jiří Pecháček, Pavel Petr, Magda Plačková, Blažena Przybylová, Milan Velička. Byla vydána dvě čísla, každé v nákladu 500 kusů. Časopis vyšel v červnu a prosinci. Tajemník také vedl celou agendu předplatného a prováděl distribuci časopisu.

V roce 2015 vyšlo pouze jedno číslo **Zpravodaje Matice slezské** (číslo 76). Byl distribuován všem členům opavského odboru, ostatním místním odborům Matice slezské a také dalším zájemcům. V elektronické verzi byl také zveřejněn na internetových stránkách Matice slezské.

Z neperiodických publikací byla v lednu 2015 vydána brožura „**Beethovenův Hradec - Hudební medailon zámku Hradec nad Moravicí**“. Tato publikace v česko-anglické verzi je určena především účastníkům soutěže Beethovenův Hradec, v omezeném množství je však k dispozici i pro další zájemce k zakoupení.

V průběhu roku 2015 současně probíhal prodej dříve vydaných publikací včetně starších čísel Vlastivědných listů. Agendu spojenou s tímto prodejem zajišťoval tajemník. Kompletní knižní nabídka Matice slezské je k dispozici na internetových stránkách Matice slezské, její průběžnou aktualizaci zajišťuje předsedkyně odboru.

Zájezdy

V roce 2015 opavský odbor zorganizoval dva jarní vlastivědné zájezdy. Hlavními cíli prvního zájezdu, který se konal 18. dubna, byly Boskovice a Kunštát, 30. května pak milovníci putování po krásách naší země navštívili Valašsko.

Vzdělávací, osvětová a propagační činnost

Vzdělávací, osvětová a propagační činnost Matice slezské má spoustu podob, přičemž základní snahou opavského odboru Matice slezské v posledních letech je volba takových forem, které by oslovily současné obyvatele Slezska, zejména pak mladou generaci, a reagovaly na současné trendy v těchto oblastech činnosti.

Jednou z forem osvětové činnosti Matice slezské jsou přednášky a besedy. V roce 2015 byl ve spolupráci se Slezským gymnáziem v Opavě zahájen pilotní projekt, jehož obsahem je zahrnutí přednášek o historii a současnosti Matice slezské do výuky dějepisu v 2. a 3. ročníku gymnázia. V průběhu roku byly realizovány také příležitostné přednášky a besedy (např. 26.10. v opavském v klubu důchodců).

V průběhu roku 2015 byly pořízeny další publikace pro matiční knihovnu, která však stále čeká na řádnou katalogizaci stávajícího knižního fondu. Ten čítá cca 1 500 svazků a velký počet ročníků regionálních časopisů.

Zástupci Matice slezské se v průběhu roku 2015 účastnili veřejných pietních a slavnostních akcí pořádaných v Opavě. Na těchto akcích zastupovali odbor členové výbrou Ing. Kočvara a Ing. Breuer.

I v průběhu roku 2015 zajišťoval opavský odbor péči o hroby významných osobností Slezska (Hans, Hauer, Fromm, Fürst). Tuto činnost měla na starosti členka výboru Štěpánka Ježová.

Nedílnou součástí osvětové a propagační činnosti moderní doby jsou internetové stránky. Matice slezská provozuje vlastní stránky www.maticeslezska-opava.cz, a přestože jsou tyto stránky věnovány celé Matici slezské, jsou plně provozovány a financovány opavským odborem. V průběhu roku 2015 byly stránky průběžně aktualizovány a doplňovány.

Pro propagaci Matice slezské na různých akcích pořídil v roce 2015 opavský odbor mobilní roll-up banner prezentující Matici a dále jeden banner v česko-anglické verzi pro propagaci mezinárodní soutěže Beethovenův Hradec.

Závěrečné shrnutí

Současná činnost opavského odboru navazuje na historické poslání i formy činnosti Matice opavské, resp. Matice slezské a přizpůsobuje je potřebám dnešní doby. Činnost opavského odboru se odehrává v mnoha oblastech, je velmi široká a tím finančně i personálně velmi náročná. Většina aktivit je ze strany členů opavského odboru Matice slezské zajišťována jako dobrovolnická, t.z. neplacená práce, popř. placená pouze symbolicky, a okruh aktivních členů podílejících se na realizaci jednotlivých úkolů je poměrně úzký, s vysokým věkovým průměrem nebo pracovním vytížením. Přestože se v roce 2015 podařilo rozdělení úkolů, původně zajišťovaných jen tajemníkem, mezi více osob, zejména pak mezi předsedkyni a další členy výboru, stále zůstává potřeba najít výkonného pracovníka, který by převzal plnění a koordinaci většiny výše uvedených činností. Bohužel finanční podmínky opavského odboru neumožňují plně placenou pracovní sílu.

Zpracovala: Ing. Jana Novotná Galuszková
V Opavě dne 16. března 2016